

Täysistunto

Tiistai 26.5.2015 klo 14.00—15.41

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden maistraatin toimivallan määräytymistä koskevien säännösten muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 6/2015 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Ben Zyskowiec: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskustelu

14.01 **Leena Meri ps:** Arvoisa puhemies ja muut kuulijat! Olen itse toiminut vuosia virkamiehenä tuomioistuimissa ja viimeiset yhdeksän vuotta Itä-Uudenmaan maistraatin lakimiehenä ja esimiestehtävissä. Tämä nyt käsiteltävänä oleva uudistus on sinänsä selkeä, eikä tämä itsessään herätä suuriakaan intohimoja. Se selkeyttää maistraatin toimivaltaa lain kohdissa mainituissa asioissa.

Haluaisin kuitenkin kiinnittää sellaiseen seikkaan huomiota, joka minulle tuli tässä mieleen, kun perehdyin näihin asiakirjoihin maistraatin virkamiehenä heti innokkaasti — ajattelin, että ahaa, nyt pääsen omalle kentälleni. Meille kaikille on tärkeätä, että lainvalmistelun ja erityisesti hallituksen esityksen ja valiokuntien mietintöjen perustelut ovat selkeät ja yksiselitteiset. Tässä hallituksen esityksessä olisi ollut hedelmällistä, että olisi kerrottu näistä, kun täällä on Juko ry:n, JHL:n ja Palkansaajajärjestö Pardian lausunnot ja maistraatin lausunnot, vaikka aivan lyhyestikin, miten nämä ovat suhtautuneet, myönteisesti vai kielteisesti. Toki sain tämän tiedon sitten, kun soitin lainsäädäntöneuvokselle. Hallituksen esityksen ja valiokuntien mietintöjen perustelut ovat tärkeässä asemassa. On huomattava, että lakeja soveltavat viranomaiset, tuomioistuin mukaan lukien, käyttävät hallituksen esityksiä lain tulkinnassa apuna, sillä ne ovat normihierarkiassa erittäin korkealla, lain tulkintaohjeina. Niistä aina ilmenee eduskunnan tahto ja tarkoitus. Siksi pyydänkin, että tällä eduskuntakaudella me kansanedustajat muistamme lakeja säädettäessä, että pelkkä valmis normi ei ole ainoa, mitä lakeja soveltavat tahot tarvitsevat. Mitä paremmat perustelut ovat, sitä vähemmän jää tulkintaepäselvyyksiä ja sen yhdenmukaisempaa soveltaminen myös viranomaisissa on.

Vielä pyydän sellaista meiltä kaikilta, että luemme huolella erityisesti virastojen itsensä antamat lausunnot koskien lainsäädäntöhankkeita. Olen itse vastannut useisiin ministeriöiden lausuntopyyntöihin vuosien varrella, ja toisinaan on tullut hieman sellainen olo, että luokekohan niitä kukaan, sillä lopullisissa lainvalmisteluasiakirjoissa ei ole ollut niistä mitään mainintaa. On huomattava, että lakia soveltavilla viranomaisilla on usein paras tieto niistä ongelmista, joita käytännössä ilmenee, ja monia hyviä ideoita niiden ratkaisemiseen. Varmaan ne on luettu jossain, mutta jos niiden painoarvo on vain lyhyt maininta lain esi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 8/2015 vp

töissä ja laki säädetään silti hyvinkin erilaiseksi kuin mitä lausunnossa on ehdotettu, tulee lausunnonantajalle tunne, että turha näitä on kirjoitella, kun ei näitä kukaan lue. Tällöin käy niin, että lainsäätäjältä jää arvokas tieto saamatta, sillä siellä ruohonjuuritasolla virkamiesten tuntuma asioista on erittäin hyvä.

On muistettava, että vaadimme jatkuvasti tuomioistuimilta ja viranomaisilta päätöksiin laadukkaita perusteluita, joissa eri näkökohtia on tullut punnita huolellisesti. Vastavuoroisesti eduskunnan tulee lainsäätäjänä kiinnittää huomiota omiin lain säätämistä koskeviin perusteluihinsa, jotta myös ne olisivat laadukkaita ja informatiivisia, niin kuin me odotamme niitä soveltavien virkamiesten ja tuomarien perusteluilta.

Arvoisa puhemies! Tässä meille hyvä ohjenuora tulevaa eduskuntakautta ajatellen, eli tehdään eduskunnassa laadukasta lainsäädäntötyötä hyvine perusteluineen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.